

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ  
ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ  
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1959\*

ΥΠΟ

ΑΝΑΣΤ. Π. ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

§ 29. Γενικά

137. \* P. Camelot: Saint Cyprian et la Primauté en Istina τ. 4 (1957) σ. 421-434.

138. \* G. Jouassard: Sur les décisions des conciles généraux des IVe et Ve siècles dans leurs rapports avec la Primauté romaine αὐτόθι σ. 485-496.

139. Κ [ α σ σ ά ν δ ρ α ς ] Κ [ ο ύ κ ο υ λ α ]: Βουλγαρία. Θρησκεία και Ἐκκλησία ἐν ΜΕΕ Συμπλ. τ. Β' σ. 124 α-β.

140. Γ. Κονιδάρη: Ἀλεξανδρείας Ἐκκλησία αὐτόθι τ. Α' σ. 386γ-389 β.

141. Τοῦ αὐτοῦ: Ἀντιόχεια. Νεωτ. ἐκκλ. ἱστορία αὐτόθι τ. Α' σ. 578γ-579α.

142. Γ. Κωστάρα: Τὸ πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης ἐν Ἀνάπλασις ἔτ. 1957 σ. 149-151.

143. \* M. Lods: Le Tu es Petrus dans l'exegèse patristique ἐν Bulletin de la Faculté de théologie protestante de Paris τ. 21 (1958) σ. 15-34.

144. Κ. Μουρατίδου: Ἀπεδέχεται ὁ ἱερός Χρυσόστομος τὸ παπικὸν πρωτεῖον; ἐν Ἐκκλησία τ. 36 (1959) σ. 22-23, 40-42, 59-62, 78-80, 96-98.

145. \* L. Müller: Zum Problem des hierarchischen Status und des jurisdiktionellen Abhängigkeit der russischen Kirche vor 1039, Köln 1959.

146. A. Spatharis: The ecumenical patriarchate, a many century old institution, Athens 1958. Ἀγγλικὴ ἀπόδοσις αὐτῆς ἐν τῷ προηγούμενῳ δελτίῳ ἀρ. 139 σημειουμένης ἐργασίας.

\* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 155 τοῦ προηγούμενου τεύχους.

147. Τοῦ αὐτοῦ: Le patriarcat oecuménique, institution pan-orthodoxe seculaire, Athènes 1959. Γαλλικὴ ἀπόδοσις τῆς αὐτῆς μελέτης.

### § 30. Εἴσοδος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

#### Βάπτισμα καὶ χρίσμα

148. B. B o b r i n s k y: Onction chrismale et vie en Christ chez Nicolas Cabasilas ἐν *Irenikōn* τ. 32 (1959) σ. 6-22.

149. Χρ. Ἐνισλείδου: Ὁ θεσμὸς τοῦ ἀναδόχου εἰς τὰ μυστήρια βαπτίσματος καὶ γάμου ἐν Ἐνορία τ. 13 (1958) σ. 49-50, 100, 106, 123.

150. \* J. J e r e m i a s: Die Kindertaufe in den ersten vier Jahrhunderten, Göttingen 1958.

151. \* A. R a e s: Die Taufriten im Orient ἐν *Liturgisches Jahrbuch* τ. 9 (1959) σ. 46-52.

152. Κατὰ τὴν Πρωτ. Ἀθηνῶν 6103/1959 ἐν *N.B.* τ. 7 (1959) σ. 737 (πρβλ. σχολ. Δ. Μανουσάκη αὐτόθι) ὁ πατὴρ δικαιούται νὰ προσδιορίζη τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς βαπτίσεως, τὸν ἀνάδοχον καὶ τὸ δοτέον ὄνομα.

### § 31. Ἐξοδος ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Παλαιομερολογίται

153. Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἰακώβου: Παλαιομερολογητικὸν ἐν *Πρακτικὰ Π' Συνόδου* σ. 144-157.

### § 32. Διακρίσεις τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Λαϊκοὶ

154. Ἀργολίδος Χρυσοστόμου: «Βασίλειον ἱεράτευμα» ἐν *Πρακτικὰ Π' Συνόδου* σ. 271-282.

155. \* I. de la Potterie: L' origine et le sens primitif du mot «laïc» ἐν *Nouvelle revue théologique* τ. 80 (1958) σ. 840-853.

156. \* Θεοφίλου Σιμοπούλου: Θέσις κλήρου καὶ λαοῦ ἐν τῇ ὀρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ. Ἀνάτυπον ἐπηξημένον ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Θεολογικοῦ Φοιτητικοῦ Συνδέσμου, Ἀθῆναι 1959.

157. Μαρωνείας Τιμοθέου: Ἐκκλησία καὶ θρησκευτικαὶ ὀργανώσεις ἐν *Πρακτικὰ Π' Συνόδου* σ. 61-68.

158. Π. Τρεμπέλα: Καὶ πάλιν τὸ Βασίλειον Ἱεράτευμα ἐν Ἐνορία τ. 14 (1959) σ. 327-329.

159. G. H u n t s t o n W i l l i a m s: The role of the layman in the ancient Church ἐν *Greek and byzantine studies* τ. 1 (1958) σ. 9-42.

### § 33. Κληρικοί. Ἔννοια, διακρίσεις, ἐξουσία αὐτῶν.

#### Ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα

160. Δ. Βαγιακάκου: Ἡ ἐκκλησιαστικὴ γλῶσσα καὶ ἡ μεσαιωνικὴ καὶ ἡ νεοελληνικὴ ὀνοματολογία ἐν Ἄθηνᾶ τ. 63 (1959) σ. 195 ἐπ. Δι' ἐκκλ. ἀξιώματα.

161. Θαυμακοῦ Χρυσοστόμου: Περὶ νεωκόρων ἐν Ἐκκλησία τ. 36 (1959) σ. 263 ἐπ., 289, 314 ἐπ., 346 ἐπ., 392 ἐπ., 411 ἐπ.

162. Γ. Κονιδάρη. Νέαι ἔρευναι πρὸς λύσιν τῶν προβλημάτων τῶν πηγῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος τοῦ ἀρχικοῦ χριστιανισμοῦ (34-156 μ.Χ.). Εἰσαγωγή, τεύχος Β' ἐν Ἐπιστημονικῇ Ἐπετηρὶς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν 1957/1958, Ἐν Ἀθήναις 1959 σ. 217-304.

163. \* J. C. Margot: L' apostolat dans le Nouveau Testament et la Succession apostolique ἐν Verbum Caro τ. 11 (1957) σ. 213-225.

164. \* J. Munk: Presbyters and Disciples of the Lord in Papias Exegetic Comments on Eusebius Ecclesiastical History III 39 ἐν Harvard theological Review τ. 52 (1959) σ. 223-243.

### § 34. Κτήσις καὶ ἀπώλεια τῆς ιδιότητος τοῦ κληρικοῦ

165. \* A. M. Javierre: La primera diadochè de la patristica y los ellogimoi de Clemente Romano. Datos para el problema de la sucesión apostolica, Torino 1958.

166. \* M. Jourjon: A propos du dossier d' ordination d' Origène ἐν Mélanges de science religieuse τ. 15 (1958) σ. 45-48. Διὰ τὸ ἐξ εὐνοουχισμοῦ κάλυμα πρὸς χειροτονίαν.

167. Α. Κλεάνθους: Ἡ ἀγαμία τῶν ἐπισκόπων ἐν Ἐκκλησιαστικὸν Βῆμα περ. β' τ. 26 (1959) σ. 6-8.

168. Π. Φούγια: Χειροτονία ἐξωγάμων τέκνων ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Χριστιανικῇ ἐκκλησίᾳ ἐν ΑΕΚΔ τ. 14 (1959) σ. 205 ἐπ.

### § 35. Μοναχοὶ

169. Ι. Α. Παπαδοπούλου. Τινὰ περὶ τῆς ἡλικίας τῶν εἰς τὸν μοναχισμὸν προσερχομένων (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Βήματος) Ἀθῆναι 1958.

170. Κατὰ τὴν Ἐφ. Αἰγίου 45/1959 ἐν Ν.Β. τ. 7 (1959) σ. 588 = ΑΕΚΔ τ. 14 (1959) σ. 217 ἡ μοναχικὴ κοινὴ ἀπαδεικνύεται διὰ παντὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, ὁ μοναχὸς οὐδέποτε ἀποβάλλει τὴν μοναχικὴν ιδιότητα καὶ κληρονομεῖται πάντοτε ὑπὸ τῆς μονῆς καὶ τοῦ ΟΔΕΠ καὶ ἂν ἀκόμη ἐχειροτονήθῃ καὶ διαβιοῖ ἐκτὸς τῆς μονῆς.

**§ 36. Σύνοδοι τοπικαί, ἐπαρχιακαί,  
οἰκουμενικαί καὶ πατριαρχικαί**

171. Ἀ. Ἀλιβιζάτοῦ. Εἶναι δυνατὴ ἡ σύγκλησις Οἰκουμενικῆς συνόδου ὅπως προτείνει αὐτὴν ὁ Πάπας; ἐν Ἐφημερίς Τὸ Βῆμα τῆς 1 Φεβρουαρίου 1959 καὶ Ὀρθόδοξος Σκέψις τ. 2 (1959) σ. 119-121.

172. H. Jedin: Kleine Konziliengeschichte (Herderbücherei 51), Freiburg i. Br. 1959. Ἐκλαϊκευτικὸν ἀλλὰ μετ' ἐπιστήμης.

**§ 37. Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας.**

**Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος καὶ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος**

173. Ν. 3962 τῆς 25/29 Ἀπριλίου 1959 Περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 671/1943 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Διὰ τὴν συγκρότησιν καὶ λειτουργίαν τῶν ἐν ἐπικεφαλίδι ἐκκλησιαστικῶν συλλογικῶν ὀργάνων.

174. Β.δ. τῆς 16/17 Δεκεμβρίου 1959 Περὶ συνθέσεως, συγκλήσεως, λειτουργίας καὶ ἀρμοδιότητος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας καὶ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, τοῦ τρόπου διορισμοῦ καὶ καθηκόντων Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, πληρώσεως τῆς θέσεως Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης καὶ Πειραιῶς, προσόντων ἐκλογίμων καὶ ἐκλογῆς μητροπολιτῶν.

175. Π. Παναγιωτάκοῦ: Τὸ χρονικὸν τῆς ἐπιβολῆς νέας τάξεως πραγμάτων εἰς τὸ καθεστῶς τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν ΑΕΚΔ τ. 14(1959) σ. 81-100. Ἐπὶ τοῦ πρώτου τῶν ἀνωτέρω νομοθετημάτων.

176. [Γοῦ αὐτοῦ]: Ἡ ἑλληνικὴ ἐθνικὴ Ἐκκλησία ἐν διαγωμῶ... αὐτόθι σ. 169 ἐπ. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου νομοθετήματος.

**§ 38. Πατριαρχεῖα, ἀρχιεπισκοπαί, μητροπόλεις  
καὶ ἐπισκοπαί. Προϊστάμενοι τούτων**

Πάντα τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ μνημονεύμενα νομοθετήματα καὶ μελέται ἀναφέρονται ἐπίσης εἰς τὸν τρόπον ἀναδείξεως καὶ τὰ προσόντα τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ τῶν μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

177. Δ. Κουτσογιάννη: Ἐπὶ τῆς καταργήσεως τοῦ μεταθετοῦ τῶν μελῶν τῆς Σῆς Ἱεραρχίας ἐν Ὀρθόδοξος Σκέψις τ. 2(1959) σ. 124-125.

178. \* E. Stommel: Bischofstuhl und Hoher Thron ἐν Jahrbuch für Antike und Christentum τ. 1(1958) σ. 52-78.

179. Κ. Ξενογιάννη: Ἡ ἐκλογή τοῦ ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ καὶ Χρυσάνθου ἐξ ἐπόψεως κανονικῆς ἐν Ἐπετηρὶς Φοιτητικοῦ Θεολογικοῦ Συνδέσμου ἔτ. 1957/1958(1959) σ. 77-97.

180. Κατὰ τὴν Σ.Ε. 1588/1959 ἐν ΑΕΚΔ τ. 14(1959) σ. 213 ἐπ. ὁ καθορισμὸς τῶν ὁρίων τῶν μητροπόλεων ἀνήκει εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Ἱεραρᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας.

### § 39. Ναοί, ἐνορίαί, ἐφημέριοι, κατώτεροι κληρικοί καὶ ἐκκλησιαστικά συμβούλια

181. Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἰακώβου: Ἐφημεριακὸς κλῆρος ἐν Πρακτικὰ ἸΓ' Συνόδου σ. 73-94.

182. Σύρου, Τήνου κλπ. Φιλαρέτου: Ἱεραὶ μοναὶ καὶ προσκυνήματα αὐτόθι σ. 296-301. Διὰ τὸ Πανελλήνιον Ἰδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τήνου.

183. \* Ν. Φούγια: Συμβολὴ εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν κτητορικὸν δίκαιον, Ἀθῆναι 1959.

184-187. Κατὰ τὴν Σ.Ε. 1566/1958 ἐν Ν.Β. τ. 7(1959) σ. 1115= ΑΕΚΔ τ. 14(1959) σ. 151 ἐπ. (μετὰ παρατηρήσεων Φ. Παπαδήμα) ἀρμόδιος πρὸς παροχὴν ἀδείας διὰ τὴν ἀνέγερσιν ναοῦ παντὸς δόγματος εἶναι ὁ ὀρθόδοξος μητροπολίτης τῆς οἰκείας περιοχῆς, ὅστις ὅμως ὑποχρεοῦται νὰ παράσχη τὴν ἀδειαν, ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται τὸ γνήσιον τῆς θρησκείας, ἢ μὴ ἄσκησις προσηλυτισμοῦ καὶ ἢ ὑπαρξίς ἀνάγκης πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ· κατὰ τὴν Σ.Ε. 76/1959 αὐτόθι σ. 46 ἀρμόδιος διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν ναοῦ τινος ὡς ἐνοριακοῦ ἢ κτητορικοῦ εἶναι ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν. Ἡ Πρωτ. Χίου 289/1959 ἐν Ν.Β.τ. 7(1959) σ. 978, συγγέουσα τὸ κτητορικὸν πρὸς τὸ κτητορικὸν δικαίωμα, δέχεται ὅτι τὸ προβληθὲν ἔθιμον, καθ' ὃ τὸ πρῶτον, θανόντος τοῦ φορέως του περιέρχεται εἰς μόνον τὸν πρωτότοκον υἱόν, κατηργήθη διὰ τοῦ περὶ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικῆς διαδοχῆς ν. 2310/1920 [καὶ νῦν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος] καὶ ἐπομένως ἢ ἐπ' αὐτοῦ διαδοχὴ διέπεται νῦν ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν περὶ κληρονομικῆς διαδοχῆς κοινῶν διατάξεων. Ἡ γνώμη Νομ. Συμβουλίου 249/1959 ἐν ΑΕΚΔ τ. 14(1959) σ. 144 χαρακτηρίζει τοὺς ψάλλτας - προφανῶς ἄνευ διακρίσεως χειροθετημένων καὶ μὴ - εἰς τακτικούς ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

### § 41. Ἄλλοι ἐκκλησιαστικοὶ ὀργανισμοὶ

188. Ἐδέουης καὶ Πέλλης Διονυσίου: Ἡ θρησκευτικὴ ὑπηρεσία Στρατοῦ ἐν Πρακτικὰ ἸΓ' Συνόδου σ. 56-60.

189. Ε. Θεοδώρου: Ἀπόστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν ΜΕΕ Συμπλ. τ. Α' σ. 652 β-γ.

## § 42. Κανόνες λειτουργίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν συλλογικῶν ὁργάνων

190. Ἡ 310/1959 γνομ. τοῦ Νομ. Συμβουλίου ἐν ΑΕΚΔ τ. 14(1959) σ. 140 διαγράφει τοὺς κανόνες, καθ' οὓς ὁ πρόεδρος τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου διευθύνει τὰς ἐργασίας αὐτῆς.

### ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ

## ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

### § 43. Ἰδιαιτέρα νομικὴ μεταχειρίσις κληρικῶν

191. I. - Φιλίππων κλπ. Χρυσοστόμου, Σισανίου κλπ. Ἰακώβου καὶ Μαντινείας κλπ. Γερμανοῦ: Περὶ Ροταριανῶν ἐν Πρακτικῶν ΙΓ' Συνόδου σ. 284-294. Διὰ τὴν συμμετοχὴν κληρικῶν εἰς τοὺς Ροταριανοὺς Ὁμίλους.

192. N. Τωμαδάκη: Μελετήματα περὶ Ἰωσήφ Βρυσενίου Α'. Τὸ ζήτημα τῶν «συνεισάκτων» ἐν Κρήτῃ καὶ Κύπρῳ (περὶ τὸ 1400) ἐν ΕΕΒΣ τ. 29(1959) σ. 1-12.

193. III. N.δ. 4021 τῆς 11/12 Νοεμβρίου 1959 Περὶ συμμετοχῆς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. εἰς συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς κλπ. ἄρθρ. 5 § 3. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους νὰ κατέχουν συγχρόνως τὴν θέσιν ψάλτου εἰς ὀρθοδόξους ναοὺς.

194. Σύρου καὶ Τήνου Φιλαρέτου: Ψῆφος τῶν κληρικῶν ἐν Πρακτικῶν ΙΓ' Συνόδου σ. 133-140.

IV. Διὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν ἰδιαιτέραν δωσιδικίαν τῶν μητροπολιτῶν (ἄρθρ. 111,112), τὴν ἀντὶ ὄρκου παρεχομένην ὑπὸ τῶν κληρικῶν ὡς μαρτύρων διαβεβαίωσιν (ἄρθρ. 218), τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς πρὸς ἐμφάνισιν ὑποχρέωσews τῶν μητροπολιτῶν (ἄρθρ. 215), καὶ τῆς πρὸς μαρτυρίαν τοιαύτης τῶν κληρικῶν γενικῶς δι' ὅσα ἐπληροφορήθησαν κατὰ τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως (ἄρθρ. 212), βλ.

195. Δ. Μιράσγεζη: Κώδιξ Ποινικῆς Δικονομίας, Ἀθῆναι 1957.

196. N. Μποροπούλου: Ἐρμηνεῖα τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας τ. Α<sup>2</sup>, Ἀθῆναι 1957.

197. K. Σιφναίου: Πανδέκτης τῆς ἰσχυοῦσης Ποινικῆς Δικονομίας τ. Α', Ἀθῆναι 1957.

198. Ἰ. Ζησιάδου: Ἐγχειρίδιον Ποινικῆς Δικονομίας τ. Α', Θεσσαλονίκη 1958.

199. VI. Λ. Κλεάνθους: Ὁ δεύτερος γάμος τῶν κληρικῶν ἐν Ἐκκλησιαστικῶν Βῆμα τ. 26(1959) ἀρ. 124.

200. Γερβ. Παρασκευοπούλου: Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἱερωμένους καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν των (κατὰ τὴν Ἁγ. Γραφήν) γάμος; ἐν Ἐνορία τ. 13 (1958) σ. 163.

201. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου. Ὁ μετὰ τὴν χειροτονίαν γάμος ἐν Ἀγιορειτικῇ Βιβλιοθήκῃ τ. 23(1958) σ. 158-161.

#### § 44. Ἰδιαιτέρα νομικὴ μεταχείρισις μοναχῶν.

##### Κληρονομικὴ τούτων διαδοχὴ

202. Γ. Γιαννακοπούλου: Τινὰ περὶ τῆς κληρονομίας ἱερομονάχων ἐν Ν.Β. τ. 7(1959) σ. 1199-1203.

203. Κατὰ τὴν Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν 1926/1959 ἐν Ν. Β. τ. 8(1960) σ. 29 ἡ περιουσία καὶ τῶν ἐκτὸς τῆς μονῆς διαβιούντων ἱερομονάχων περιέρχεται μετὰ τὸν θάνατόν των ἐξ ἡμισείας εἰς τὴν μονὴν καὶ τὸν ΟΔΕΠ.

#### § 45. Μυστήρια καὶ ἱεραὶ τελεταὶ

204. Jerome Gotsonis: The validity of the Anglican Orders. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς Greek Orthodox theological Review, 1958.

205. Κ. Παπαδοπούλου: Ἀπαγόρευσις τῆς κώδωνοκρουσίας καὶ προνομικὴ κατὰ τόπους χρῆσις ἐκκλησιαστικῶν κωδῶνων καὶ σημάτων ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐν Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς τ. 42(1959) σ. 110-119, 204-214, 305-311.

#### § 46. Γάμος. Σύστασις καὶ λύσις

206. G. Delling: Ehebruch ἐν Reallexikon τ. IV στ. 666 ἐπ.

207. Τοῦ αὐτοῦ: Ehegesetze αὐτόθι στ. 677 ἐπ.

208. Τοῦ αὐτοῦ: Ehehindernisse αὐτόθι στ. 680 ἐπ.

209. Τοῦ αὐτοῦ: Eheleben αὐτόθι στ. 691 ἐπ.

210. Τοῦ αὐτοῦ: Ehescheidung αὐτόθι στ. 707 ἐπ.

211. Τοῦ αὐτοῦ: Eheschliessung αὐτόθι στ. 719 ἐπ.

212.\* V. Fagiolo: L' influsso del Cristianesimo nell' evoluzione dell' istituto matrimoniale romano ἐν Ephemerides iuris canonici τ. 13(1957) σ. 58-70.

213. Ἐλασσῶνος Ἰακώβου: Παράνομοι συμβιώσεις—νόθα τέκνα ἐν Πρακτικῇ Γ' Συνόδου σ. 386-401

214. Ἰ(ωάννης) Κ(ωνσταντίνος) Δ(ημιτρίος): Ἄδεια γάμου ἐν ΜΕΕ Συμπλ. τ. Α' σ. 147γ—148α.

215. Γ. Καχρὶ μάνη: Τὸ διαζύγιον κατὰ τοὺς θείους καὶ ἐκκλησιαστικούς κανόνας ἐν Ἀνάπλασις ἔτ. 1957 σ. 77-79, 101-102.

216. Α. Οερκε: Ehe ἐν Reallexikon τ. IV στ. 650 ἐπ.

217. Π. Παναγιωτάκου: Ἐγχειρίδιον περὶ τῶν κωλυμάτων τοῦ γάμου, Ἐν Ἀθήναις 1959.

218. Ἰ. Παναγόπουλος: Ἡ μακροχρόνιος διάστασις τῶν συζύγων, ὁ ἀντικειμενικὸς κλονισμὸς τοῦ γάμου καὶ τὸ κατὰ κοινὴν συναίνεσιν διαζύγιον ἐν Ἐφημερὶς Ἑλληνικῆς καὶ ἀλλοδαπῆς νομολογίας τ. 78(1959) σ. 38-52.

219. Σύρου κλπ. Φιλαρέτου: Περὶ μικτῶν γάμων ἐν Πρακτικὰ Π' Συνόδου σ. 382-385.

220.\* Α. Raes: Le mariage, sa celebration et sa spiritualité dans l' église d' Orient, Chevetogne 1959.

221. Κ. Stefanopoulos: Die Eheschliessung nach griechischem Recht ἐν Oesterreichische Juristen-Zeitung τ. 14 (1959) σ. 451-457. Πρβλ. ἀνωτ. ἀρ. 80.

222-225. Ἡ Α.Π. 414/1959 ἐν Ν.Β. τ. 8(1960) σ. 8 ἀσχολεῖται μὲ τὸ κῆρος μικτῶν γάμων πρὸ τοῦ ν.δ. 769/1941, ἡ γνωμ. Εἰσ. Α. Πάγου (Α. Τόσση) 10/1959 αὐτόθι τ. 7 (1959) σ. 1274 δέχεται ὅτι μικτὸς γάμος ὀρθοδόξου μετὰ καθολικοῦ, ἱερολογηθεὶς ὑπὸ μόνου καθολικοῦ κληρικοῦ, καίπερ ἀνυπόστατος, δεόν νὰ ἐγγράφηται εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία, ὁ δὲ τελέσας τοῦτον κληρικὸς δὲν διαπράττει ἀντιποιήσιν, κατὰ τὴν Α.Π. 362/1959 ἐν ΑΕΚΔ τ. 14(1959) σ. 215 ἡ αἴτησις πρὸς τὸν ἐπίσκοπον δὲν διακόπτει τὴν παραγραφὴν τῆς πρὸς διάζευξιν ἀγωγῆς, κατὰ δὲ τὴν Πρωτ. Πειραιῶς 2162/1959 ἐν Ἐφημερὶς ἑλληνικῆς καὶ ἀλλοδαπῆς νομολογίας τ. 78(1959) σ. 557 ἐπὶ διαζυγίου ἑτεροδόξων συζύγων ἡ ἀπόπειρα διαλλαγῆς παραλείπεται.

#### § 47. Κήρυγμα καὶ θρησκευτικὴ ἐκπαίδευσις

226. Β.δ. τῆς 13/22 Σεπτεμβρίου 1959 Περὶ ἐνάρξεως καὶ λήξεως τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ, σχολικοῦ καὶ διδακτικοῦ ἔτους, τοῦ χρόνου καὶ τρόπου τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων, ἐγγραφῶν, φοιτήσεως, προαγωγικῶν καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων καὶ τῶν Ἐξαταξίων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν.

#### § 49. Διοικητικὴ ἐξουσία ἐπὶ πραγμάτων.

##### Ἐκκλησιαστικὴ περιουσία

227. \* Δ. Ἀγγελοφ: Ἀγροτικαὶ σχέσεις εἰς τὴν Βόρειον καὶ Μέσην



Μακεδονίαν κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα, Σόφια 1958 (βουλγ.). Διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀγροτικὴν ἰδιοκτησίαν.

228. Η. Κυριακοπούλου ἐνθ' ἄνωτ. (ἀρ. 24) τ. Γ' σ. 414 ἐπ. Διὰ τοὺς τάφους.

229. G. Ostrogorski j: Pour l'histoire de l'immunitè à Byzance ἐν Byzantion τ. 28(1958) σ. 165 ἐπ. = Βυζαντινὰ Χρονικὰ τ. 13/14(1958) σ. 55 ἐπ. (ρωσ.).

230. \* G. Savagnone: Le corporazioni fondazioni ἐν Bulletin dell' Instituto di diritto romano τ. 59/60 (1956) σ. 93-124. Διὰ τὰς piae causae.

### § 50. Διαχειρίσις περιουσίας μητροπόλεων, ναῶν καὶ μονῶν

231. Μεσσηνίας Χρυσοστόμου: Ἀναδιοργάνωσις τοῦ μοναχικοῦ βίου, διαχειρίσις καὶ διασφάλισις τῆς διατηρητέας μοναστηριακῆς περιουσίας ἐν Πρακτικὰ ΙΓ' Συνόδου σ. 314 - 336. Πρόκειται περὶ τῆς αὐτῆς μετὴν ἐν τῷ προηγουμένῳ δελτίῳ ἀριθ. 154 σημειουμένην μελέτην.

232. Κατὰ τὴν Α. Π. 2/1959 ἐν Ν. Β. τ. 7 (1959) σ. 486=ΑΕΚΔ τ. 14 (1959) σ. 49 διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 2185/1952 προβλεπομένην σύμβασιν μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους πρὸς μεταβίβασιν εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρους τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν νομίμως ἐκπροσωπεῖ τὰς ἐπὶ μέρους μονάς.

### § 51. Ἔσοδα καὶ ἀσφάλισις κληρικῶν

233. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἀριθ. 2504 τῆς 21 Φεβρουαρίου / 14 Μαρτίου 1959 Περὶ τροποποιήσεως ἀρθρου 14 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ΤΑΚΕ ὡς ἐτροποποιήθη τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 99836/1954 Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀφορώσης τέκνον ἢ τέκνα ἠσφαλισμένου καὶ πέραν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των.

234. Ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ἀριθ. 81950 τῆς 13/30 Ἰουλίου 1959 Περὶ καταργήσεως τοῦ ἀρθρου 27 τοῦ Καταστατικοῦ ΤΑΚΕ εἰς ἕτι τοῦτο ἀφορᾷ τὸν Τεχνικὸν Σύμβουλον.

235. Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Ἰακώβου: Ἀποδοχαὶ τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου. Ἐνοριακὴ εἰσφορὰ ἐν Πρακτικὰ ΙΓ' Συνόδου σ. 95 - 112.

236. Τοῦ αὐτοῦ: Περίθαλψις τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου αὐτόθι σ. 116 - 123.

237. Γνωμοδοτήσις Γ. Σταυροπούλου ἐν ΑΕΚΔ τ. 14 (1959) σ. 148 ἐπ., 149 ἐπ. σχετικαὶ πρὸς τὴν κτῆσιν καὶ ἀπώλειαν τῆς ἰδιότητος ἠσφαλισμένου εἰς τὸ ΤΑΚΕ.

## ΤΜΗΜΑ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

## ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

**§ 53. Ἐκκλησιαστικαὶ ποιναὶ ἐπιβαλλόμεναι εἰς πάντα τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ μυστήριον τῆς μετανοίας**

238. Μαξίμου Δασκαλάκη: Ἐγχειρίδιον ἐξομολογητικῆς, Ἐν Ἀθήναις 1959.

239. \* H. Rondet: Esquisse d'une histoire du sacrement de penitence ἐν Nouvelle revue théologique τ. 80 (1958) σ. 561-584.

**§ 57. Ἐπὶ μέρους ἐκκλησιαστικὰ ἀδίκηματα**

240. Ἡ Α. Π. 22/1959 ἐν Ν. Β. τ. 7 (1959) σ. 981 ἀσχολεῖται μὲ τὸ ἀδίκημα τῆς ἱεροσυλίας.

## ΤΜΗΜΑ ΠΕΜΠΤΟΝ

## ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

**§ 59. Ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια**

241. Ι. Α. Παπαδοπούλου: Περὶ συγκροτήσεως καὶ ἀρμοδιότητος ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Βήματος), Ἐν Ἀθήναις 1959.

242. Γ. Ράμμου: Ἡ ἐκκλησιαστικὴ δικαιοσύνη καὶ ἡ συγκρότησις τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων ἐν Ἀνάπλασις ἔτ. 1958 σ. 21-22.

**§ 66. Σχέσεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς δίκης πρὸς τὴν ποινικὴν**

243. Ι. Α. Παπαδοπούλου: Σχέσεις ἐκκλησιαστικῆς καὶ κοινῆς ποινικῆς δικαιοδοσίας (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Βήματος), Ἀθήναι 1958.

## Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

## § 67. Κρήτη

244-245. Κατὰ τὴν γνωμ. 146/1959 Νομικοῦ Συμβουλίου (πλειοψ.) ἐν ΑΕΚΔ τ. 14 (1959) σ. 138 ἐπ. ἡ παραίτησις τινὸς ἐκ τῶν τριῶν προτεινομένων ὑπὸ τῆς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου Κρήτης ὡς ὑποψηφίων ἐπισκόπων δὲν ἐπι-  
 ρεάζει τὴν περαιτέρω διαδικασίαν οὐδὲ παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὸν Ὑπουργὸν  
 νὰ ἀναπέμψῃ τὸ θέμα εἰς τὴν Σύνοδον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ καταλόγου.  
 Contra Π. Π α ν α γ ι ω τ ᾱ κ ο ς αὐτόθι σ. 145.

## § 68. Ἄγιον Ὄρος

246. Γ α β ρ ι ἡ λ Διονουσιάτης: Ἀπάντησις ἐπιβεβλημένη ἐν Ἐκκλη-  
 σία τ. 36 (1959) σ. 157-159.

247. Η. Κυριακοπούλου ἐνθ' ἄνωτ. (ἀρ. 24) τ. Β' σ. 127-129.

248. Σ τ. Παπαδάτου: Αἱ νομικαὶ βάσεις τῆς Ἀγιορειτικῆς Πο-  
 λιτείας ἐν Ἑπειρωτικῇ Ἔστιά τ. 8 (1959) σ. 652-660, 795-803, 882-889,  
 967-977.

249-250. Ἡ Α. Π. 401/1959 ἐν Ν. Β. τ. 7 (1959) σ. 1230 = ΑΕΚΔ  
 τ. 14 (1959) σ. 216 ἀσχολεῖται μὲ τὴν εὐθύνην τῶν μονῶν πρὸς πληρωμὴν  
 τῶν χρεῶν ἀποβιωσάντων μοναχῶν, ἡ δὲ Πρωτ. Σπάρτης 53/1959 ἐν ΑΕΚΔ  
 τ. 14 (1959) σ. 53 μὲ τὴν ἀξίωσιν μοναχοῦ ὡς νομίμου μεριδούχου πρὸς ἐπί-  
 τευξιν τῆς νομίμου αὐτοῦ μοίρας, ἥτις θὰ περιέλθῃ πάντως εἰς τὴν μονήν.

## ΠΙΝΑΞ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ἀγάπιος μοναχός . . . . .	87	Ercole d' G. . . . .	32
Ἀγγέλωφ Δ. . . . .	227	Fagiolo V. . . . .	212
Aigrain R. . . . .	72	Favale A. . . . .	48
Αἰμιλιανίδης Α. . . . .	128	Fuhrmann H. . . . .	67
Alexander P. . . . .	44	Γαβροῦλ μοναχός . . . . .	68. 246
Ἀλιβιζᾶτος Ἄ. 10. 11. 115. 121. 122. 171		Γάφος Ἦλ. . . . .	117. 118
Ἀντωνιάδου Σοφία . . . . .	80	Γεράσιμος μοναχός . . . . .	97
Ἀντωνόπουλος Α. . . . .	116	Γερμανός μοναχός . . . . .	191
Ἀργέντης Φ. . . . .	123	Gerstinger H. . . . .	56. 57
Astruc Ch. . . . .	64	Γιαννακόπουλος Γ. . . . .	202
Ἀτέσης Βασίλειος πρ. Δήμου. . . . .	95. 96	Gill J. . . . .	45. 46
Βαγιακᾶκος Δ. . . . .	160	Γκητᾶκος Μ. . . . .	76
Beck H. G. . . . .	12. 23	Γκίνης Δ. . . . .	50
Betz Z. . . . .	1	Γριτσόπουλος Τ. . . . .	88. 98. 99. 100
Bihlmeyer K. . . . .	19	Guillou A. . . . .	60
Bligh J. . . . .	31	Harder R. . . . .	77
Bobrinsky B. . . . .	148	Huntston Williams G. . . . .	159
Βρανούσης Α. . . . .	92	Ἰάκωβος Ἀττικῆς κλπ. . 153. 181. 235. 236	
Calder W. M. . . . .	73	Ἰάκωβος Ἐλασσῶνας . . . . .	213
Camelot P. . . . .	137	Ἰάκωβος Σισανίου κλπ. . . . .	191
Carter R.E. . . . .	25	Ἰωαννίδης Β. . . . .	129
Cerfaux L. . . . .	26	Ιοαννου Ρ. . . . .	83
Χατζηδάκη Εὐγενία . . . . .	107	Javierre A.M. . . . .	165
Χριστοφιλόπουλος Α. . . . .	13	Jedin H. . . . .	172
Χρυσόστομος Ἀργολίδος . . . . .	154	Jeremias J. . . . .	150
Χρυσόστομος Μεσσηνίας . . . . .	231	Jouassard G. . . . .	138
Χρυσόστομος Φιλίππων κλπ. . . . .	126. 191	Jourjon M. . . . .	166
Clavier H. . . . .	27	Κάβουρας Μ. . . . .	101
Corbo V. . . . .	74	Καχραιμάνης Γ. . . . .	215
Crehan J. H. . . . .	33	Καλογήρου Ι. . . . .	2
Cullmann O. . . . .	28	Καλονάρος Π. . . . .	102
Δαμασκηνός Ναυπακτίας κλπ. . . . .	124	Καραγιαννόπουλος Ἰ. . . . .	14
Darrouzès J. . . . .	65. 81. 82	Καρατζᾶς Στ. . . . .	109
Δασκαλάκης Μάξιμος . . . . .	238	Karlin-Hayter P. . . . .	84
Delling G. . . 206. 207. 208. . 209. 210. 211		Καμύρης Ἰ. . . . .	3. 4. 16
Δημητρόπουλος Π. . . . .	34	Κλεάνθης Α. . . . .	167. 199
Διονύσιος Ἐδέσσης κλπ. . . . .	188	Κόλιας Γ. . . . .	38
Downey G. . . . .	35	Κονιδάρης Γ. . . . .	140. 141. 162
Dujcev J. . . . .	66	Κωνσταντινίδης Χρυσόστομ. . 130. 131. 132	
Dunant Christiane . . . . .	75	Κωνσταντινίδης Ἰωάννης . . . . .	214
Εἰρηναῖος Σάμου . . . . .	125	Κορναράκης Ἰ. . . . .	49
Ἠλιάδης Β. . . . .	112	Κωστήρας Γ. . . . .	142
Ἐπισλείδης Χρ. . . . .	149	Κοτσώνης Ἰ. . . . .	8. 15. 204
Ensslin W. . . . .	36. 37	Κούκουλα Κασσάνδρα . . . . .	139

Κουτσογιάννης Δ. ....	177	Raes A. ....	151. 220
Kraemer E. J. ....	58	Ράμμος Γ. ....	242
Krekić B. ....	69	Rehm A. ....	77
Κυριακόπουλος Ή. ....	24. 228. 247	Rondet H. ....	239
Λαμπρινουδάκης Β. ....	110	Sacopoulo Marina ....	78
Laurent V. ....	52. 70	Savagnone G. ....	230
Linton O. ....	5	Σβορώνος Ν. ....	71
Lods M. ....	143	Scharf J. ....	51
Μαχαιράς Κ. ....	103	Schultze B. ....	47
Μαμώνη Κυριακή ....	104	Σιμόπουλος Θεοφιλ. ....	156
Μανούσακας Μ. ....	62	Σιφναΐος Κ. ....	197
Μανουσάκης Δ. ....	152	Σούλης Γ. ....	63
Margot J. C. ....	163	Σπαθάρης Α. ....	146. 147
Mattingly J. B. ....	7	Σταμίρης Γ. ....	61
Μηλιώρης Ν. ....	111	Σταυρίδης Β. ....	135
Μεθόδιος Κερκύρας κ.λπ. ....	133	Σταυρόπουλος Γ. ....	237
Michel A. ....	39	Στεφανίδης Β. ....	21
Μιράσγεζης Δ. ....	195	Στεφανόπουλος Κ. ....	221
Μουρατίδης Κ. ....	144	Stommel E. ....	178
Μουρίκης Γ. ....	119	Στρουμπούλης Δ. ....	29
Μπουρόπουλος Ν. ....	196	Tchalenko G. ....	79
Μπρατσιώτης Π. ....	6	Θέμελης Χρυσόστομος ....	108. 161
Müller L. ....	145	Θεοδωρόπουλος Ήπιφάνιος ....	201
Munck J. ....	164	Θεοδώρου Ε. ....	189
Νικόδημος μοναχός ....	87	Θεόκλητος μοναχός ....	89, 90
Oerke A. ....	216	Till W. ....	59
Ostrogorskij G. ....	20. 229	Τιμόθεος Μαρωνείας ....	157
Paschini P. ....	30	Τωμαδάκης Ν. ....	42. 192
Παναγιωτάκος Π. ....	9. 175. 217. 245	Τούσης Α. ....	120. 222
Παναγόπουλος Ή. ....	218	Τρεμπέλας Π. ....	17. 18. 158
Παντελεήμων Θεσσαλονίκης ....	127. 134	Treu K. ....	43
Παπαδάτος Στ. ....	248	Τρόιτσκι Σ. ....	54
Παπαδήμας Φ. ....	184	Τσακόπουλος Αίμιλ. Μιλήτου ....	93. 945
Παπαδόπουλος Ι. Α. ....	169. 241. 243	Τσιρπανλής Αίμ. ....	136
Παπαδόπουλος Κ. ....	205	Tüchle H. ....	16
Παρασκευόπουλος Γερβάσιος ....	200	Vasica J. ....	55
Πέννας Π. ....	105	Volterra Ed. ....	40. 41
Πέρδικα Νίκη ....	53	Ξενογιάννης Κ. ....	179
Φιλάρετος Σύρου κ.λπ. ....	182. 194. 219	Ζακυθηνός Δ. ....	22. 85
Φούγιας Π. ....	168. 183	Ζέπος Π. ....	91
Potterie de la I. ....	155	Ζησιάδης Ι. ....	198
Pouilloux J. ....	75	Ζώης Α. ....	86
Ψυχोगιός Ντ. ....	106		